

*Охлопкова Вера Афанасьевна, учитель-логопед
МАДОУ Майинский ЦРР-детский сад «Кэнчээри»*

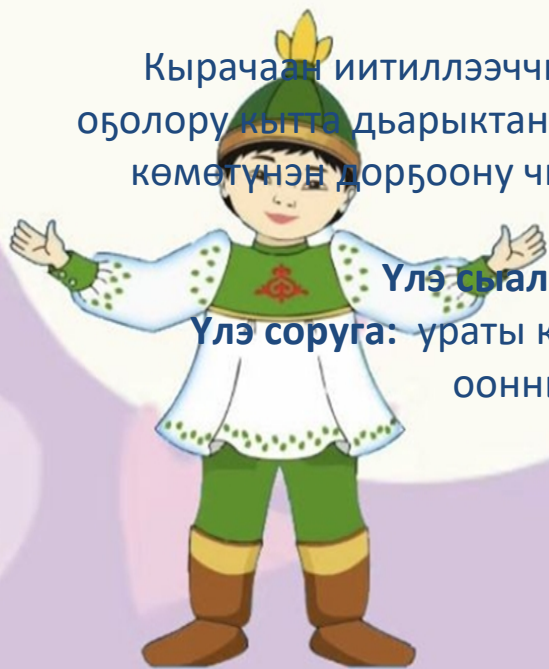
*Мегино-Кангаласский улус, с.Майя
“Кэнчээрилиин оонньоохха” (ортопедической көбүөргэ хамсаныы
көмөтүнэн доржоону чинэтии)*

Ожо оскуолаҕа киирэригэр доржооннору барытын чуолкайдык санарар, тыла – өнө ыраас, сааһыгар сөп толкуйдаах, билиилээх – көрүүлээх буолуохтаах. Ожону чуолкайдык санарарга үөрэтии кини инники сайдыытыгар улахан суолталаах. Сатаан санарбат ожо дьону кытта сатаан өйдөспөт, быһыыта-майгыта уларыйар, уопсай сайдыыта бытаарар. Чуолкайдык санарар ожо хомоҕой тыллаах-өстөөх, киэн билиилээх-көрүүлээх, тулалыыр дьону кытта биир тылы булар. Хас биирдии педагог ожо доржоону таба санарарын кэтээн көрүүхтээх. Сорох ожо доржоону тыл иннигэр чуолкайдык санарар, онтон тыл ортотугар эбэтэр бүтэнигэр ол доржооно сүтэн хаалар, иһилибэт. Онон ожо доржоону хайдах санарара хайаан да бэрэбиэркэлэниэхтээх, доржоон сүһүөххэ, тылга, этиигэ чинэтиллиэхтээх.

Кырачаан иитиллээччилэрбэр, доруобуйаларыгар хааччахтаах, тылларыгар кэһилиилээх оҕолору кытта дьарыктанарга «Кэнчээрилиин оонньоохха» (ортопедической көбүөргэ хамсаныы көмөтүнэн доржоону чинэтии) диэн араас хамсаныылаах, сородахтаах доржоону чинэтиигэ оонньоуну онордум.

Үлэ сыгала: Хамсаныы көмөтүнэн санарар саганы сайыннарыы.

Үлэ соруга: ураты көстүүлээх оонньоурдарынан, сородахтарынан оҕону көбүлээһин, оонньоу нөнүө ожо интэриэһин тардан дьарыгырытыы, доржоону чуолкайдык санарарга үөрэтии.

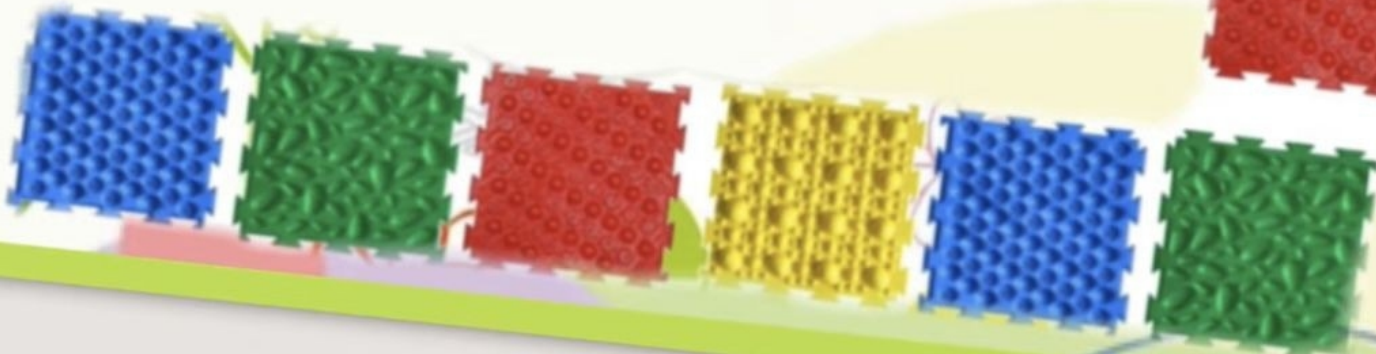

[Ш] ДОРБООН КЭНЧЭЭРИЛИЙН ООННЬУОХХА

(ОРТОПЕДИЧЕСКАЙ КӨБҮӨРГЭ
ХАМСАНЫЫ КӨМӨТҮНЭН ДОРБООНУ ЧИНЭТИИ)

«Ш» дорџоону чуолкайдык сангарарга үөрэтии

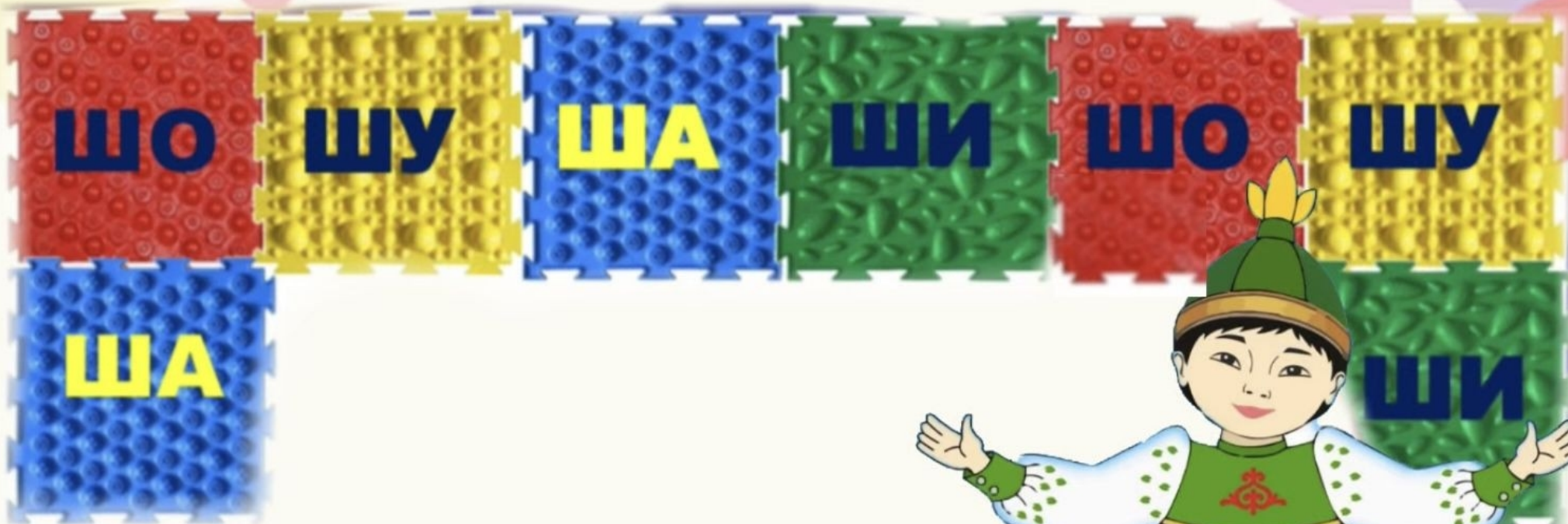
Сыала: «Ш» дорџоону чуолкайдык сангарарга үөрэтии.

Соруга:

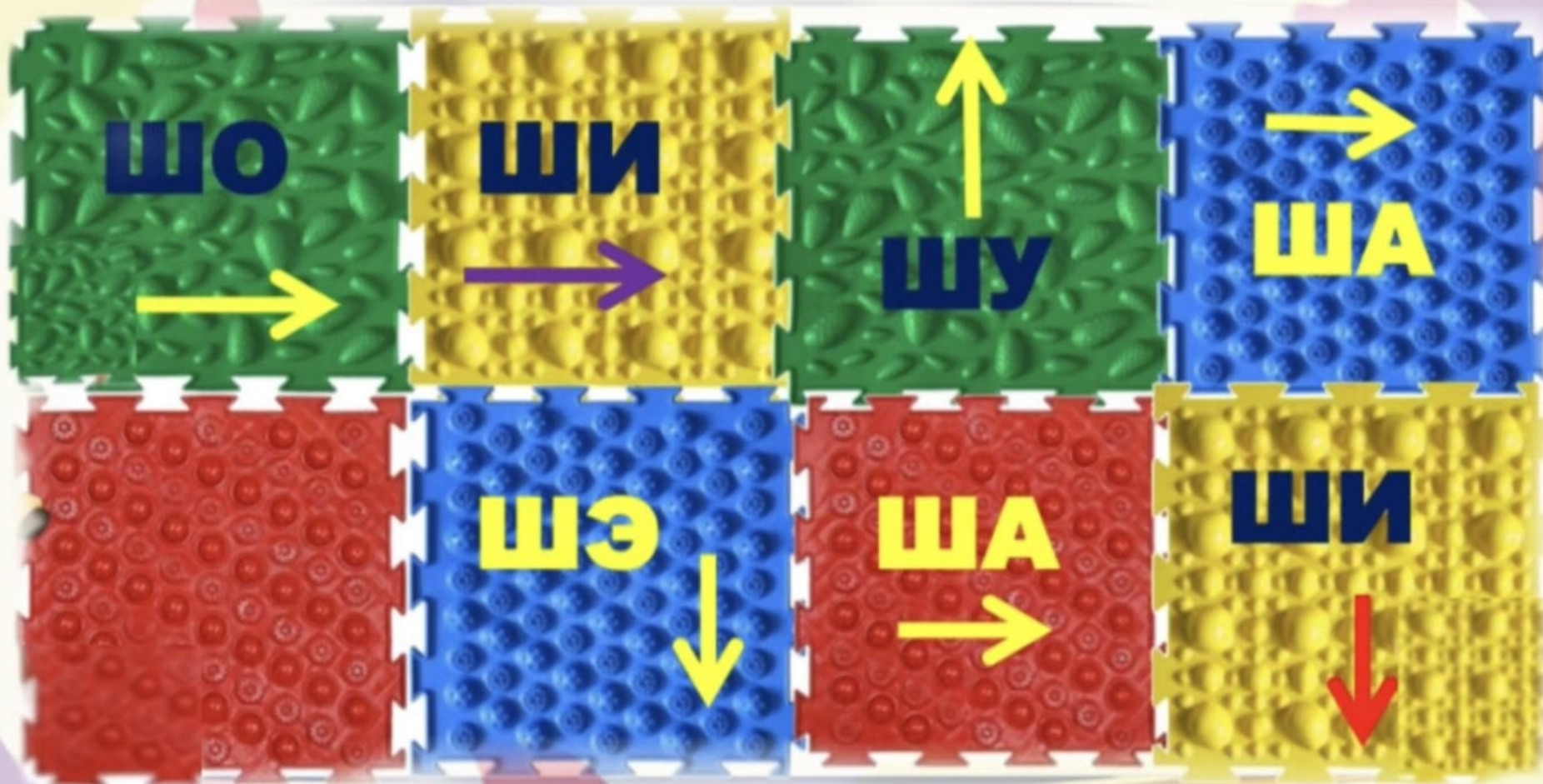
- хамсаныылаах оонньуу нөнүө оџо интэриэнин тардан дьарыгы ыытыы;
- «Ш» дорџоону арааран истэ үөрэтии;
- «Ш» дорџоону сүнүөхтэргэ араарыы, хатылааһын;
- Тылтан дорџоону истэ үөрэтии, хатылааһын;
- «Ш» дорџоону аһаџас дорџооннору кытта холбоон аахтарыы;
- «Ш» дорџоону сөпкө санара эрчиллэбит, көбүөргэ Кэнчээри уолу кытта сорудахтары толоруу.

*«Ш» дорџоону аһаџас дорџооннору кытта холбоон көбүөр устун хаамабыт,
сангарабыт*

*Ыйар бэлиэ (стрелка) көмөтүнэн «Ш» доржоону сүһүөхтэргэ арааран көбүөр
устун хаамабыт, санарабыт*

Сыыппараттан сыыппараҕа көбүөр устун хаамабыт уонна көбүөр өгнөрүн
(дьүһүннэрин) ааттаталаа

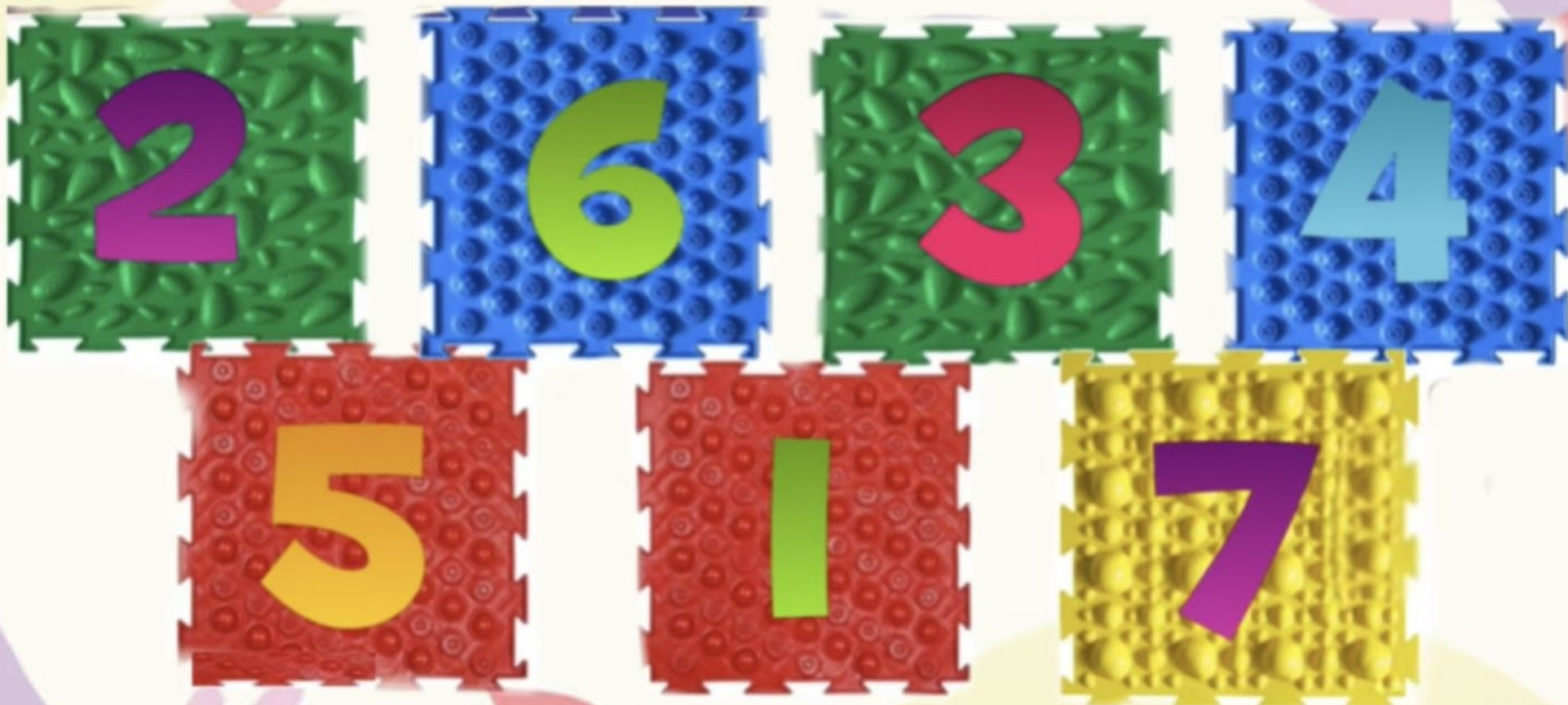

*«Ш» дорџоону анаџас дорџооннору кытта холбоон сыыппараттан
сыыппараџа кѳбүөргѳ хардыылыыбыт, санарабыт*

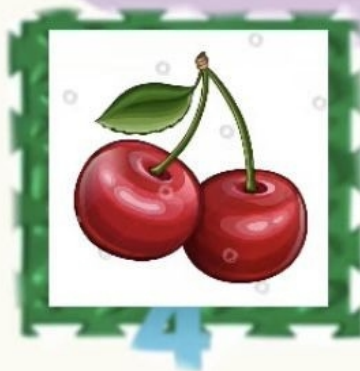

Сыппараттан сыппараба көбүөргэ ыстан уонна көбүөр өгнөрүн
(дьүһүннэрин) ааттаталаа

Сыппара көмөтүнэн көбүөртэн көбүөргэ хардыылаа (ыстан) уонна санара-
санара ойуулары сөпкө ааттаталаа

Кэнчээри уоллуун хамсаныылары онор уонна ойуулары сөпкө ааттаталаа, санар

Сыппара көмөтүнэн көбүөртэн көбүөргэ хардыылаа (ыстан) уонна санара-
санара ойуулары сөпкө ааттаталаа

1

6

8

2

7

3

5

4

Кэнчээри уоллуун хамсанылары онор уонна ойуулары сөпкө аатталаа, санар

